

GRAD ZENICA

VODIČ ZA INVESTITORE

GRAD ZENICA

Riječ Gradonačelnika

U proteklih dvadesetak godina naš grad nije u potpunosti iskoristio svoje raspoložive potencijale poput povoljnog geografskog položaja, komunikacijskih prednosti i kvalitetnih ljudskih resursa. Zbog toga smo primorani da se odlučno posvetimo ekonomskom oporavku i razvoju.

Razvoj Zenice uslovljen je različitim faktorima. Na prvo mjesto stavio bih unapređenje saradnje između privatnog i javnog sektora, uspostavljanje privrednog okruženja povoljnog za razvoj malih i srednjih preduzeća i smanjivanje fiskalnog i parafiskalnog opterećenja privrede, sve to s ciljem, stvaranja komparativnih prednosti radi privlačenja domaćih i stranih investicija.

Na putu ekonomskog jačanja naše lokalne zajednice, u proteklih nekoliko mjeseci poduzeli smo prve korake na stvaranju povoljnog privrednog ambijenta. Uspostavom Sektora za lokalni ekonomski razvoj, bit ćemo efikasniji kada su u pitanju sredstva iz EU fondova ali i domaći i inostrani investitori. Poslovno – prodajna i industrijska zona projekti su koji će biti impuls za snažan privredni iskorak našeg grada. Spremni smo prilagoditi i druge lokacije potrebama i zahtjevima investitora, kojima nudimo poseban sistem subvencija prilagođen pojedinačnim investicijama.

Zenica je grad multietničnosti i multikulturalnosti, grad koji ima svoju istoriju, kulturu i tradiciju. Prepoznatljiv je po svojim industrijskim, sportskim i drugim simbolima i ima sve predispozicije da bude nosilac razvoja ovog dijela BiH. Međutim, Zenica nisu samo objekti i kapitalni projekti već su ljudi koji moraju biti odlučniji, hrabriji, koji moraju preuzeti sudbinu u svoje ruke. Stoga, posebno računamo na obrazovane mlade ljude čija energija predstavlja budućnost naše zajednice.

S poštovanjem!

Fuad Kasumović, gradonačelnik Zenice

GRAD ZENICA

Položaj

Zenica se nalazi u središtu države Bosne i Hercegovine i smještena je u kotlini rijeke Bosne koja s dolinom rijeke Neretve čini osovinu razvoja BiH i uz koje je izražena koncentracija stanovništva kao i prirodnih i stvorenih vrijednosti.

Grad Zenica zauzima površinu od 557,5 km² i udaljen 70 km od Sarajeva, glavnog grada Bosne i Hercegovine

GRAD ZENICA

Opće informacije

- Administrativni, privredni, sportski i kulturni centar Zeničko-dobojskog kantona.
- Duga tradicija sa „know-how“ u svim podsektorima metalske industrije i industrije čelika, veoma razvijen sektor usluga, jak građevinski sektor te sektor transporta.
- Odlična infrastruktura i komunikacijska mreža.
- Univerzitetski centar s 8 fakulteta, Metalurškim institutom “Kemal Kapetanović” te Centrom za inovativnost i poduzetništvo kao i Centrom za društvena i interreligijska istraživanja pri Univerzitetu u Zenici.
- Vješta, sposobna, motivisana i pristupačna radna snaga.
- Dobrom i razvijenom poduzetničkom infrastrukturom putem koje se lokalne vlasti zalažu za unapređenje poslovne klime i daljnji razvoj privatnog sektora.
- Poslovna zona Zenica 1 locirana u neposrednoj blizini centra grada.

GRAD ZENICA

Lokacija

- Zenica se nalazi na državnoj cesti M17 koja povezuje Centralnu i Istočnu Evropu s Jadranom i Mediteranom.
- Udaljenost od međunarodnog aerodroma u Sarajevu je 45 minuta vožnje automobilom.
- Međunarodni aerodrom Sarajevo nudi, svakodnevno, veliki broj letova uključujući direktne letove za glavne međunarodne aerodrome kao što su Beč, Minhén i Istanbul.
- Grad je povezan modernom željezničkom prugom s Evropom i lukom Ploče na Jadranu.
- Glavna gradska magistrala (GGM) osigurala je brz i nesmetan promet kroz sam grad i povezala je primarnu i sekundarnu cestovnu mrežu s novim Vc koridorom preko magistralnog puta M-17.
- Vc koridor koji prolazi neposredno pored Grada povezuje i integriše regiju u evropsku cestovnu mrežu i praktično spaja EU na sjeveru s Jadranskim morem na jugu.

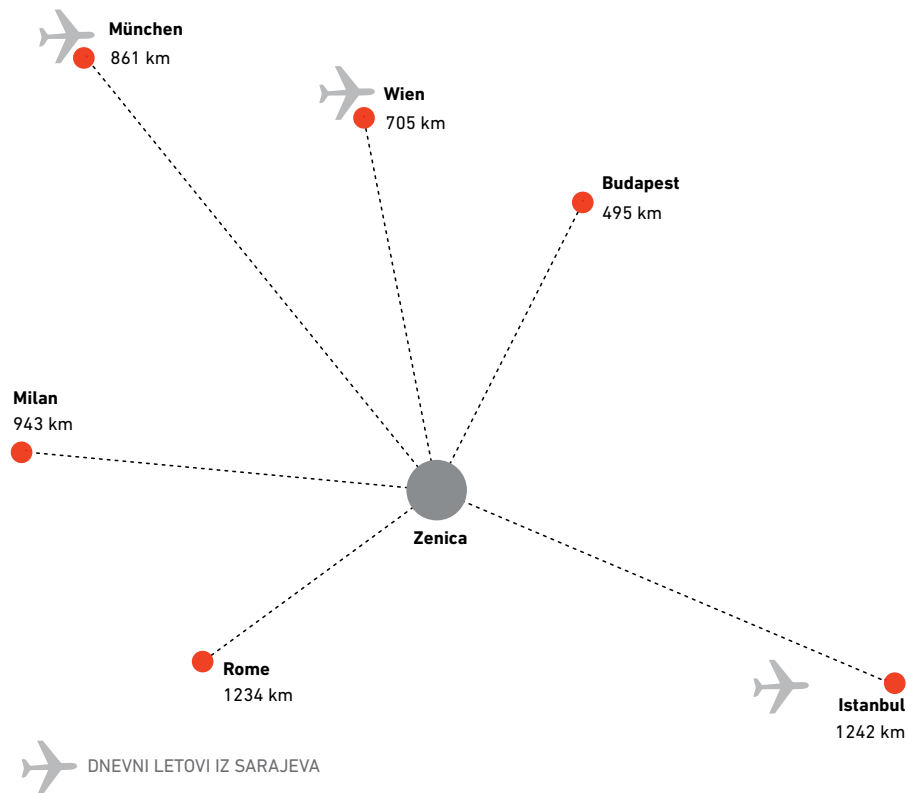
Cestovna udaljenost od većih gradova

Zagreb	334 km
Beograd	314 km
Budimpešta	492 km
Beč	707 km
Berlin	1334 km

GRAD ZENICA

Saobraćaj

Najbliži međunarodni aerodromi

Sarajevo (BiH)	73 km
Tuzla (BiH)	125 km
Split (Hrvatska)	221 km
Zagreb (Hrvatska)	332 km
Beograd (Srbija)	315 km

Najbliže luke

Brčko (BiH)	140 km
Ploče (Hrvatska)	248 km
Beograd (Srbija)	314 km
Rijeka (Hrvatska)	494 km
Bar (Crna Gora)	344 km

REGISTROVANI POSLOVNI SUBJEKTI

Izvor: LRC baza podataka, <https://boniteti.ba/faces/users/layoutHome.xhtml>

Pregled glavnih grana privrede prema prihodima (u mil KM)

Prerađivačka industrija

Trgovina na veliko i malo

Rudarstvo-vađenje ruda i kamena

Poljoprivreda i šumarstvo

Prema djelatnostima

Dominantne privredne grane prema broju privrednih subjekata u 2017. godini

Područje djelatnosti	Broj poslovnih subjekata	Broj radnika
G – Trgovina na veliko i malo	251	2544
C – Prerađivačka industrija	119	5390
M – Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	86	579
F – Građevinarstvo	55	852
H – Transportne usluge i skladištenje	33	714
Q - Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	16	2537

Pregled poslovnih subjekata u prerađivačkoj industriji

Naziv djelatnosti prerađivačke industrije	Broj poduzeća
Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	22
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	15
Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta, osim namještaja...	8
Popravka i instalacija mašina i opreme	6
Proizvodnja računara, elektronskih i optičkih proizvoda	0
Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	10
Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	7
Proizvodnja odjeće	9
Proizvodnja mašina i opreme	7
Proizvodnja ostalih proizvoda od nemetalnih minerala	2
Proizvodnja električne opreme	1
Proizvodnja tekstila	4
Prerada papira i proizvoda od papira	4
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	5
Proizvodnja kože i proizvoda od kože	0
Ostala prerađivačka industrija	3

Ključni sektori

METALNI SEKTOR

GRAĐEVINSKI SEKTOR

SEKTOR USLUGA

POLJOPRIVREDNI I
PREHRAMBENI SEKTOR

METALNI SEKTOR

Izvor podataka: LRC baza podataka, web: <https://boniteti.ba/faces/users/layoutIP.xhtml>

- > Tradicija u industriji metala i čelika
- > Konkurentna struktura troškova
- > Obučena radna snaga
- > Odlična infrastruktura i prijateljsko poslovno okruženje
- > Čvrsta povezanost između:
 - > Obrazovnih institucija
 - > MSP-a
 - > Metalurškog Instituta

Zašto ulagati u Zenicu?

Zenica, za razliku od bilo kojeg grada u državi, pruža sveobuhvatnu podršku u proizvodnji i to od početka do kraja - od sirovina, preko dizajna, inženjeringa i faze razvijanja proizvoda, pa do same faze proizvodnje i podrške u održavanju.

Značajni domaći energetske izvori, rudnici i električna energija najveće su prednosti ovog sektora. Osim toga, pozitivan je i trend izvozne orijentisanosti prema finansijski jačim i stabilnijim tržištima koji je danas dosegao iznos od skoro 25% ukupnog izvoza iz BiH.

Prihodi od izvoza metalnih proizvoda u 2017. godini i učešće grada Zenice u metalnom sektoru kroz dvije glavne oblasti metalnog sektora:

Zenica - prihod od prodaje metalnih proizvoda: **653.650.109 KM**

Zenica - prihod od izvoza metalnih proizvoda:

- > proizvodnja baznih metala, 350.845.214 KM
- > proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, 32.759.218 KM
- > **UKUPNO: 383.604.432 KM**

BiH - prihod od prodaje metalnih proizvoda: **3.001.279.524 KM**

BiH - prihod od izvoza metalnih proizvoda:

- > proizvodnja baznih metala, 731.584.793 KM
- > proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, 928.397.701 KM
- > **UKUPNO: 1.659.982.494 KM**

BiH - prihod od prodaje metalnih proizvoda: **3.788.213.149 KM**

BiH - prihod od izvoza metalnih proizvoda:

- > proizvodnja baznih metala, 1.011.885.756 KM
- > proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, 1.148.796.360 KM
- > **UKUPNO: 2.160.682.116 KM**

Učešće Zenice KOD IZVOZA u metalnom sektoru:

- > **FBiH 23,11%**
- > **BiH 17,75%**

Učešće Zenice KOD OSTVARENE PRODAJE u metalnom sektoru:

- > **FBiH 21,78%**
- > **BiH 17,25 %**

METALNI SEKTOR

Izvor podataka: LRC baza podataka, web: <https://boniteti.ba/faces/users/layoutIP.xhtml>

Prednosti metalnog sektora

- Tradicionalno jedan od najsnažnijih i najuspješnijih sektora u zemlji.
- Ukupno metalni sektor u bh ekonomiji učestvuje s 5,77 % ukupne proizvodnje.
- Sektor pruža mogućnosti velikim kompanijama da integriraju postojeće primarne proizvođače za proizvodnju proizvoda s većom dodatnom vrijednošću, visokim kvalitetom i konkurentnim cijenama.
- Zenica učestvuje sa 23,11 % ukupnog izvoza metalnog sektora u FBiH i 17,75 % u BiH u 2017.godini

2017.
GODINA

26
PREDUZEĆA

3089
ZAPOSLENIH

GRAĐEVINSKI SEKTOR

Niskogradnja i visokogradnja

Sektor građevinarstva predstavlja značajan dio ekonomije grada Zenice.

Za grad Zenicu je bitno istaći da se strategija razvoja privrede oslanja, između ostalog i na građevinarstvo, kao jedno od dominantnih sektora privrede.

Građevinske firme na području grada Zenice bave se svim vrstama radova. Pri tome je evidentan porast broja specijalizovanih građevinskih firmi za oblasti niskogradnje koja zbog velikih infrastrukturnih projekata u BiH postaje sve interesantnija. U sektoru građevinarstva dominira veći broj srednjih i malih preduzeća, ali i nekoliko velikih kompanija.

VRIJEDNOST IZVRŠENIH
GRAĐEVINSKIH RADOVA

55.8

MILIONA KM

2016.

GODINA

55

PREDUZEĆA

852

ZAPOSLENA

Struktura građevinskih radova na području grada Zenice (2016.)

NISKOGRADNJA

77 %

VISOKOGRADNJA

23%

SEKTOR USLUGA

Najuspješniji sektor u Zenici

Niz godina jedan od najsnažnijih i najuspješnijih sektora u gradu Zenici kao administrativnom sjedištu Zeničko-dobojskog kantona.

Sektor profesionalnih i poslovnih usluga ima veoma bitnu ulogu u ukupnim ekonomskim tokovima grada Zenice, ne samo zbog svoga obima nego i zbog horizontalnih veza s ostalim privrednim sektorima na koje djeluje kroz transfer tehnologija, inovacija, kreativnosti, te unapređenja efikasnosti procesa. U sektoru profesionalnih i poslovnih usluga nalaze se djelatnosti koje na globalnom nivou veoma brzo rastu i imaju potencijale za daljnji rast: IT sektor, poslovno savjetovanje, marketing i sl.

Sektor pruža mogućnosti velikim ali i svim ostalim kompanijama da zadovolje sve svoje potrebe za različitim i vrstama usluga na visokom nivou i kvalitetu, uz veoma konkurentne cijene.

Sektor usluga objedinjuje tzv. tercijarni sektor; saobraćaj, trgovina, ugostiteljstvo, zanatstvo, bankarstvo i komunalna privreda te kvartarni sektor koji čine: obrazovanje, nauka, kultura, informacije, zdravstvo i socijalna zaštita.

UKUPNI PRIHODI

806

MILIONA EURA

SEKTOR USLUGA
OSTVARUJE

40%

OD UKUPNIH PRIHODA
U GRADU ZENICA

2016.

GODINA

11.000

ZAPOSLENIH

Izvor: Grad Zenica, Služba za privredu i finansije, podaci za 2017. god.

Struktura zemljišta

Ukupna površina	17770 ha
Ukupna obradiva površina	1178 ha
Oranice i bašte	16592 ha
Voćnjaci	6340 ha
Livade	1816 ha
Pašnjaci	8436 ha
Šumsko zemljište	30.762 ha
Neplodno zemljište	3.229 ha
Ukupno zemljišta	50.583 ha

POLJOPRIVREDNI SEKTOR

Velike razvojne mogućnosti

Na području grada su zastupljene različite primarne poljoprivredne proizvodnje, ali zbog usitnjenosti parcela i velikog procenta livada (51%) najviše je zastupljeno stočarstvo. Proizvodnja mlijeka je značajna zbog organizovanog otkupa i prisutnosti prerađivačkih kapaciteta (ZIM d.d.) tako da se otkupljene količine mlijeka konstantno povećavaju. Najveći otkupljivač mlijeka je „Zenička industrija mlijeka“ d.d. Zenica (65% otkupa). Zadnjih godina poljoprivredni proizvođači pokazuju interes za podizanje novih zasada voća, a posebno novih zasada maline kao i plasteničku proizvodnju povrća. Ovome doprinosi činjenica da se na ovom području pojavilo i nekoliko otkupljivača ovog voća koje imaju značajne kapacitete hladnjača i obezbjeđen plasman proizvoda u zemljama EU. Riječ je o firmama DELTA FROST Zenica (podružnica firme Deltra Trade d.o.o. Zenica) i OPZ „PRONATURA“ Zenica.

Povećana je tendencija registracije obrta u oblasti stočarske i plasteničke proizvodnje te malinara sa zasadima na površinama većim od 5 dunuma zasada.

POSLOVNA ZONA ZENICA 1

Mogućnosti ulaganja

Poslovna zona Zenica 1 je primarno područje za privredni razvoj grada Zenice i dom Biznis inkubatora Zenica i TechnoParka Zenica, kojima upravlja Zenička razvojna agencija ZEDA. Zona obuhvata površinu od ukupno 336.427 m², od čega je 59% već u funkciji privrednih subjekata. Ostatak slobodnih površina i oblik parcela se može prilagoditi specifičnim potrebama investitora. Privredne aktivnosti unutar Poslovne zone su raznolike prirode, s tim da su najveće kompanije RM-LH, ZE-STEEL, FE-METALL i GLOVIS iz metalnog sektora.

Primarna namjena Zone su proizvodne djelatnosti. Nova gradska magistrala s kružnim tokovima omogućava direktni pristup Poslovnoj zoni s magistralnog puta M-17 i koridora Vc – autoceste na udaljenosti od 8,5 km.

Poslovna Zona Zenica 1

Ukupna površina u ha	33,64 ha
Zauzetost	59 %
Cijena građevinskog zemljišta (m ²)	50 KM
Vlasništvo zemljišta: Grad Zenica	100%
Zemljišta je uređeno urbanističkim planom	
Obezbijeđen pristup: elektroenergiji, vodi, tehnološkoj vodi, kanalizaciji, plinu i telekomunikacijskim servisima	
Prodaja zemljišta putem licitacije - po zahtjevu investitora te veličina i oblik parcele	

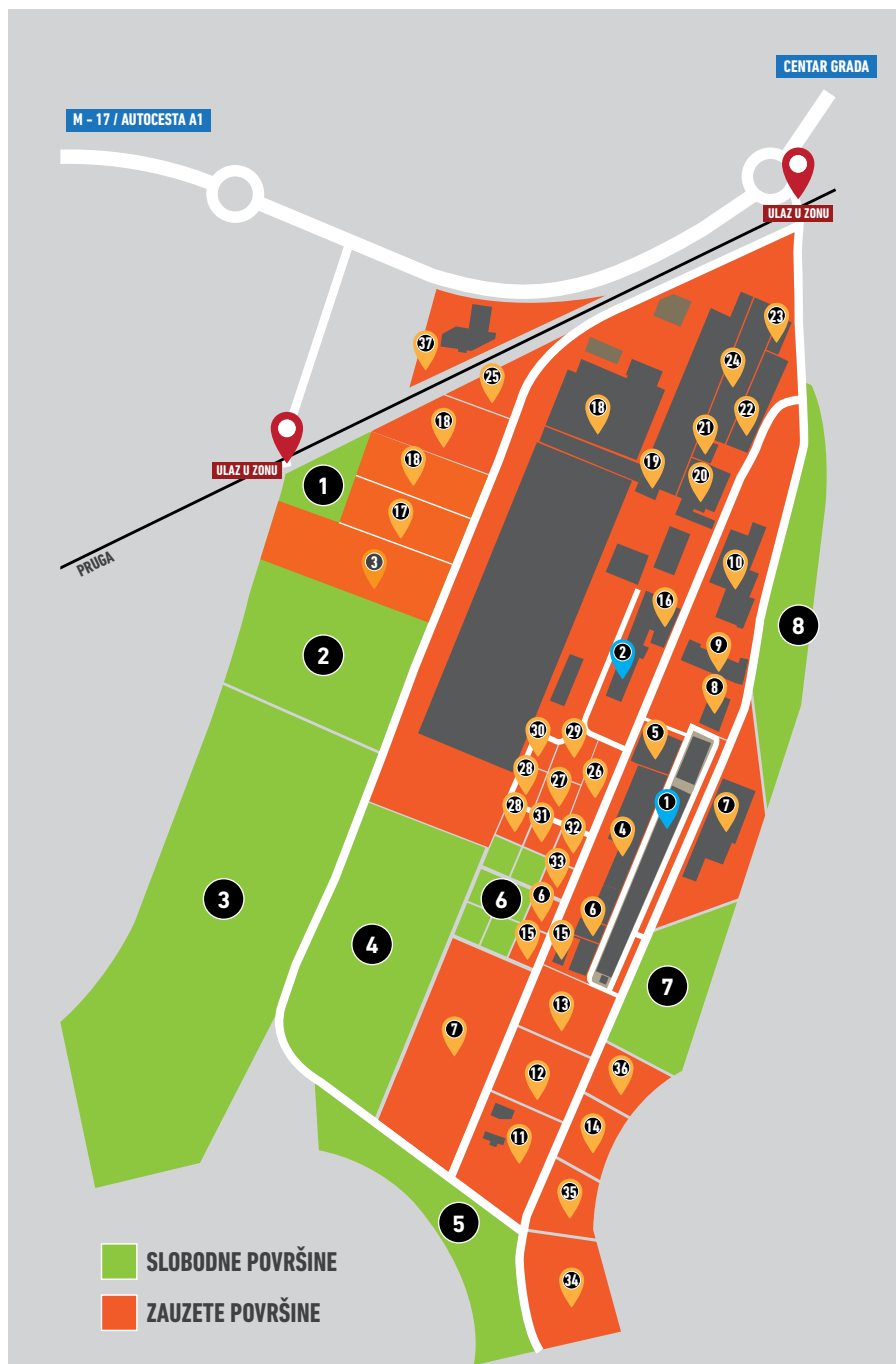
SLOBODNE POVRŠINE

Parcela 1	4.500 m ²
Parcela 2	20.000 m ²
Parcela 3	46.000 m ²
Parcela 4	35.900 m ²
Parcela 5	8.116 m ²
Parcela 6	3.200 m ²
Parcela 7	9.340 m ²
Parcela 8	11.330 m ²

50 KM
CIJENA PO m²

13,84 ha
SLOBODNIH
POVRŠINA

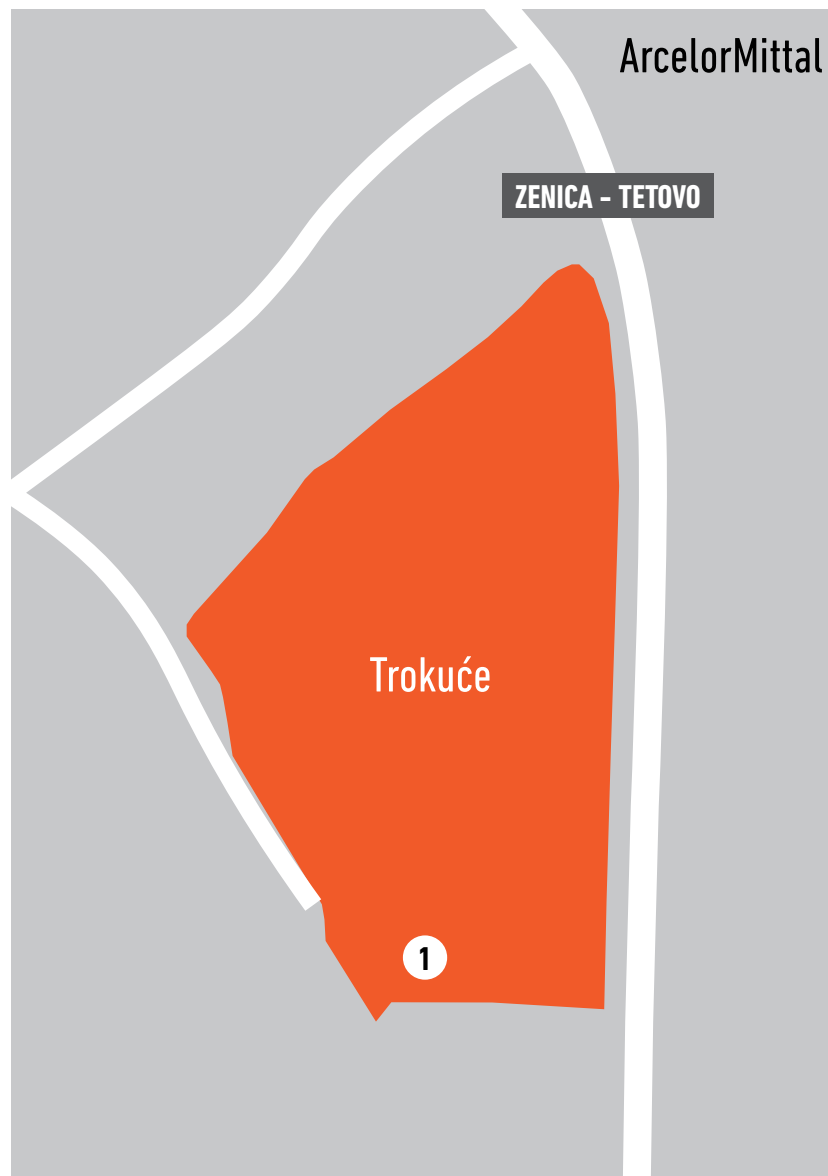

1	BIZNIS INKUBATOR ZENICA
2	ZEDA d.o.o. - TECHNOPARK ZENICA
3	PET SERVIS d.o.o.
4	DOMUS ARREDI d.o.o.
5	TERMOMATIK d.o.o.
6	ŽALUZINE STYLE d.o.o.
7	RM-LH d.o.o.
8	GRAFORAD d.o.o.
9	KOBIĆ AUTO d.o.o.
10	ZE STEEL d.o.o.
11	TBG BH d.o.o.
12	BEGANOVIĆ d.o.o.
13	BRAČA KARIĆ d.o.o.
14	GRADNJA d.o.o.
15	FE METAL d.o.o.
16	A-ELING d.o.o.
17	NANDINEX d.o.o.
18	ITC d.o.o.
19	TREASURE d.o.o.
20	BRAČA KARIĆ d.o.o.
21	MELIGRAF PRINT d.o.o.
22	INTER KLIMA d.o.o.
23	LEPIR d.o.o.
24	OM METALI d.o.o.
25	PROMEX ORIOLIK d.o.o.
26	INTERCOM d.o.o.
27	FEDI d.o.o.
28	GLOVIS d.o.o.
29	DUST COMPANY d.o.o.
30	DIZDAREVIĆ
31	ZEBRA LINE d.o.o.
32	PLAN PLUS d.o.o.
33	TERMIKA d.o.o.
34	ALMY TRANSPORT d.o.o.
35	PROGRES d.o.o.
36	AHSUN d.o.o.

TROKUĆE

Greenfield lokacija

Ova lokacija se nalazi na udaljenosti od 2,7 km od centra grada Zenice, na regionalnom putu prema naselju Tetovo. Zemljište se nalazi u neposrednoj blizini kompanije ArcelorMittal. Na ovoj lokaciji je obezbijeden pristup električnoj energiji, vodi i kanalizaciji.

Trokuće

Parcela 1 9.994 m²

Vlasništvo zemljišta: privatno

Podrška razvoju poduzetništva

Agenciju ZEDA je osnovana od strane Grada Zenice 2004. godine s ciljem ekonomskog razvoja, pomoći razvoju MSP i kreiranju povoljnog ambijenta što sveukupno vodi ka razvoju zajednice ili regije.

Novi projekti su osnova za razvoj svakog grada, a značajnu ulogu u implementaciji razvojnih projekata Grada Zenice ima upravo Agencija ZEDA.

Za četrnaest godina djelovanja ZEDA je implementirala, bila partner i sufinansijer na desetine projekata iz oblasti: razvijanja i promocije poduzetništva, kreiranja povoljnih uslova za domaća i inostrana ulaganja u privredu, jačanja konkurentnosti i izvoznih potencijala MSP, izgradnje poduzetničke infrastrukture i ambijenta, uvođenja sistema za kontrolu sigurnosti proizvoda, ekologije – održivi razvoj i energetska efikasnost, ljudskih resursa, turizma i sl.

Agencija ZEDA i Grad Zenica kontinuirano razvijaju različite mehanizme podrške unaprjeđenja privrede i stvaranja povoljnog poslovnog ambijenta.

U okviru Agencije ZEDA djeluje Laboratorija za ispitivanje sigurnosti proizvoda - LIND, jedina u BiH laboratorija ove vrste koja putem ispitivanja sigurnosti proizvoda vrši direktnu podršku našim proizvođačima, prvenstveno izvozcima na način da njihovi proizvodi imaju dodatnu vrijednost, odnosno da su u skladu s evropskim normama. Također, ZEDA upravlja Biznis inkubatorom Zenica koji je generator razvoja novih preduzeća i radnih mjesta. Godine 2016. osnovan je Impulsni kreativni centar – razvojni centar čija osnovna namjena jeste da bude pokretačka snaga razvoja preduzetništva, a samim tim i startup zajednice u Zenici te IT sektora. U toku je uspostava Centra za podršku poduzetnicima i investitorima - BusinessPoint Zenica koji će biti smješten u Agenciji ZEDA te će podrazumijevati mjesto na kojem se promovišu kapaciteti zeničke privrede, programi poticanja zapošljavanja i bit će kontaktna tačka domaćih privrednika i investitora. Od 2018. godine ZEDA upravlja Poslovnom zonom Zenica 1 u kojoj djeluje više od 70 preduzeća, a Grad Zenica i ZEDA aktivno rade na stvaranju uslova za uvođenje novih i razvijanje postojećih preduzeća u Poslovnoj zoni Zenica 1.

Grad Zenica i Agencija ZEDA će i u budućnosti aktivno raditi na kreiranju povoljnih uslova za poslovanje i razvoj MSP, jačanju kompetencija mladih i (ne) zaposlenih te općenito podsticati razvoj grada Zenice kreirajući lokalne promjene konkretnim, operativnim rezultatima.

VIZIJA

Agencija ZEDA, instrument Grada Zenice za stvaranje sredine mladih poduzetnika, konkurentne radne snage i dinamičnog poslovnog okruženja.

MISIJA

Stvaranje uslova za razvoj dinamičnog poslovnog okruženja, razvoj poduzetničke infrastrukture objedinjavanjem i usmjeravanjem materijalnih, ljudskih i finansijskih resursa, u cilju povećanja zaposlenosti, unaprjeđenja životnog standarda i privlačenja domaćih i stranih investitora.

BIZNIS INKUBATOR ZENICA

Generator razvoja novih firmi

- Identifikacija poslovnih mogućnosti i procjena poslovnih ideja (biznis planiranje).
- Stalna podrška poduzetnicima putem poslovnog savjetovanja i zajedničko rješavanje problema.
- Uvezivanje s finansijskim institucijama.
- Tehnička podrška svim korisnicima Inkubatora.
- Promocija korisnika koju će raditi Agencija prilikom promovisanja inkubatora.
- Predstavljanje korisnika i njihovih proizvoda i usluga na web stranici Agencije.
- Informacije o sajmovima na lokalnom i internacionalnom nivou.
- Informacije o dostupnim fondovima namijenjenim za podršku MSP sektoru.

Pokretanje Biznis inkubatora u Zenici jedan je od prioritetnih projekata u Strategiji razvoja poduzetništva i MSP-a i predstavlja jedan od prvih koraka njene implementacije.

Upravljanje Biznis inkubatorom Grad Zenica je povjerio Zeničkoj razvojnoj agenciji ZEDA. Formiranjem Biznis inkubatora u Zenici želja nam je, našim građanima stvoriti optimalne uslove za realizovanje poslovne ideje i njihov poslovni poduhvat svesrdno podržati, ponajprije u početnoj fazi kada je i najpotrebnije.

Biznis inkubator Zenica nudi kombinaciju usluga, a sve one omogućavaju brz i uspješan poslovni razvoj. Naš osnovni cilj je da se u Zenici pobudi poduzetničko razmišljanje, razvija poslovna kultura, pospješuje samozapošljavanje i nastanak novih preduzeća.

34
KOMPANIJE

200
ZAPOSLENIH

BUSINESSPOINT ZENICA

Centar za podršku poduzetnicima i investitorima

Ovaj Centar je mjesto na kojem se domaćim preduzećima pruža cijeli set usluga:

- > pružanje informacija o zeničkoj privredi
- > promocija potencijala zeničke privrede
- > pružanje informacija o postojećim profesionalnim uslugama na nivou grada
- > pružanje informacija o načinu pokretanju biznisa
- > organizovanje edukacija za pokretanje biznisa
- > organizovanje programa prekvalifikacije i dokvalifikacije
- > internacionalizacija poslovanja lokalnih privrednika kroz posjetu sajmovima

Sve ove aktivnosti imaju za cilj unaprijediti kompletan sistem informisanja i komunikacije te ojačati partnerstva i saradnju između lokalne administracije i poduzetnika.

Centar za podršku poduzetnicima rezultat je učešća Agencije ZEDA u EU Pro-Local programu zajedno sa partnerima - Gradom Zenicom i Udruženjem poslodavaca Zenica. Ovaj Centar je smješten u Poslovnoj zoni Zenica 1 u zgradi Agencije ZEDA i zvanično će biti otvoren u septembru 2018. godine

BusinessPoint Zenica predstavlja jedinstvenu fizičku i online platformu za jačanje saradnje lokalnih partnera koji djeluju u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja: Grada Zenice, Agencije ZEDA i Udruženja poslodavaca Zenica.

BusinessPoint - Centar za podršku poduzetnicima je prva kontakt tačka koja potencijalnim investitorima omogućuje da sve informacije potrebne za investiranje od procesa registracije do dobivanja dozvola i sličnih procedura neophodnih za poslovanje dobiju na jednom mjestu. Osnovni zadatak ovog Centra jeste da investitorima olakša proces investiranja u Zenicu.

BusinessPoint je mjesto na kojem se promovišu kapaciteti zeničke privrede, programi poticanja zapošljavanja te se povezuju investitori sa domaćim privrednicima s ciljem ostvarivanja zajedničkih projekata i poslovanja, međusobnih partnerstava i proširenja saradnje.

EKONOMSKI POKAZATELJI

Pregled

559
Površina u km²

109.679
Stanovništvo (stanje 2017.)

77.289
Radno sposobno stanovništvo (stanje 2017.)

46.807
Aktivno stanovništvo

491
BDP (u milionima €) 2016.

3.915
BDP po stanovniku (u €) 2015.

263
Uvoz (u milionima €) 2017.

221
Izvoz (u milionima €) 2017.

63
Investicije (u milionima €) 2015.

423
Prosječna plata (u €) 2017.

EKONOMSKI POKAZATELJI

Pregled

UČEŠĆE ZENICE U UKUPNOM UVOZU/
IZVOZU U ZE-DO KANTONU

UČEŠĆE ZENICE U UKUPNOM UVOZU/
IZVOZU U FEDERACIJI BIH

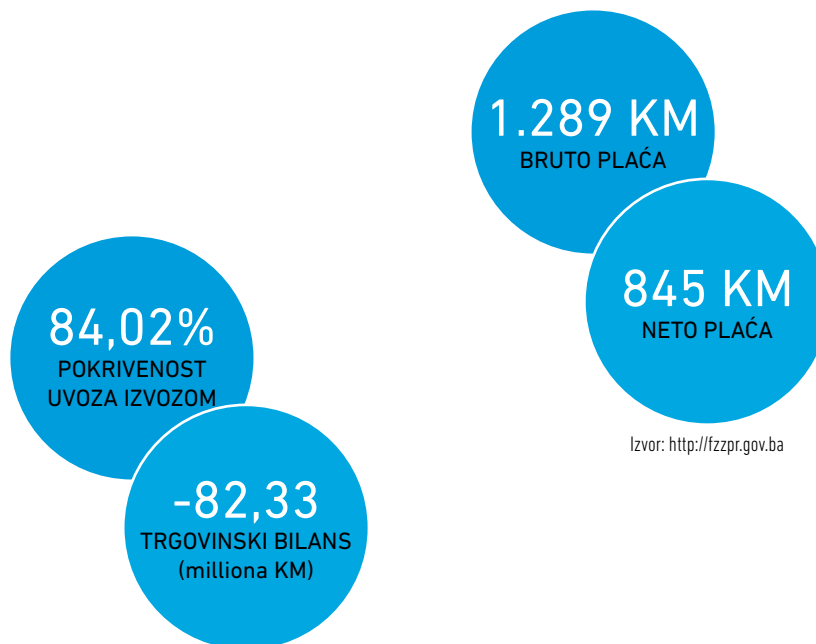
Izvor: <http://fzzpr.gov.ba/bs/pubs/3/3/istrazivanja-i-analize>

Prosječne mjesečne bruto i neto zarade po radniku u posmatranim
djelatnostima

Područje	Bruto plata u KM	Neto plata u KM
Prosječna plata u prerađivačkoj industriji (drvena, metal.)	872	581
Prosječna plata u sektoru informacija i komunikacija	1.847	1.211

Izvor: RC baza podataka, web: <https://boniteti.ba/faces/users/layoutIP.xhtml>

Prosječne mjesečne plaće u gradu
Zenica

Izvor: <http://fzzpr.gov.ba>

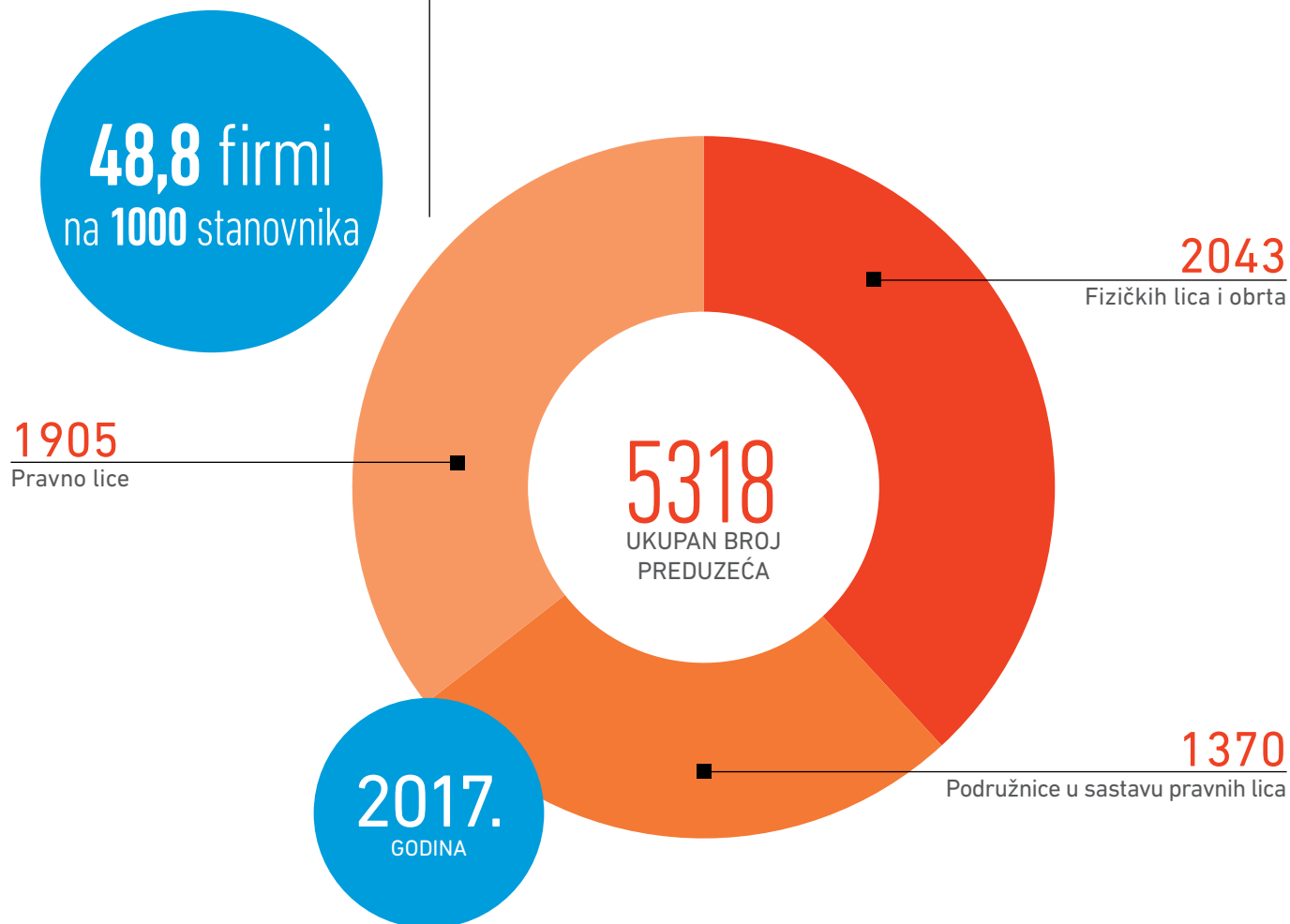
Izvor: <http://fzzpr.gov.ba/bs/pubs/3/3/istrazivanja-i-analize>

POSLOVNI SUBJEKTI

Izvor: <http://www.fzzpr.gov.ba/bs/pubs/3/3/publikacije>

Broj registrovanih poslovnih subjekata

OBRAZOVANJE

Naučne i obrazovne institucije

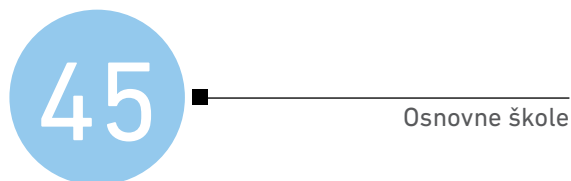
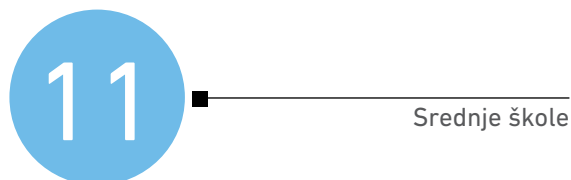
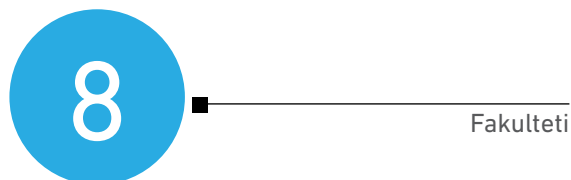
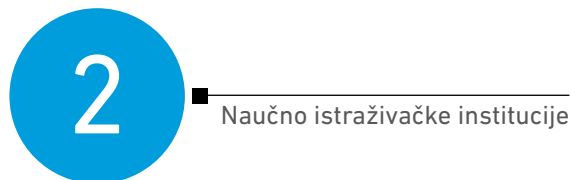
Grad Zenica je regionalni obrazovni centar sa razvijenom mrežom predškolskog, osnovnog, srednjeg, univerzitetskog, dodiplomskog i postdiplomskog obrazovanja.

U Zenici djeluje 13 ustanova (7 privatnih) za predškolski odgoj koje pohađa 661 dijete.

Osnovno obrazovanje je organizovano u 45 škola, od čega je 18 osnovnih i 27 područnih škola. U školskoj 2016./2017. godini 10.629 učenika je pohađalo osnovne školu.

Oblast srednjeg obrazovanja grada Zenica se odvija u 11 škola (Prva gimnazija, Druga gimnazija, KŠC "Sveti Pavao" Opća gimnazija, Ekonomska škola, Medicinska škola, Tehnička škola, Srednja mješovita škola, Mješovita srednja industrijska škola, Mješovita srednja škola, Međunarodna srednja škola, Srednja škola za stručno obrazovanje i radno osposobljavanje). U školskoj godini 2016./2017. je 4.740 učenika pohađalo srednješkolsko obrazovanje.

Grad Zenica kao univerzitetski grad ima 8 fakulteta, koje je u školskoj godini 2016./2017. pohađalo blizu 3.469 studenata. Univerzitet u Zenici pruža odlično obrazovanje studentima kroz različite smjerove dodiplomskog i postdiplomskog obrazovanja.

UNIVERZITET U ZENICI

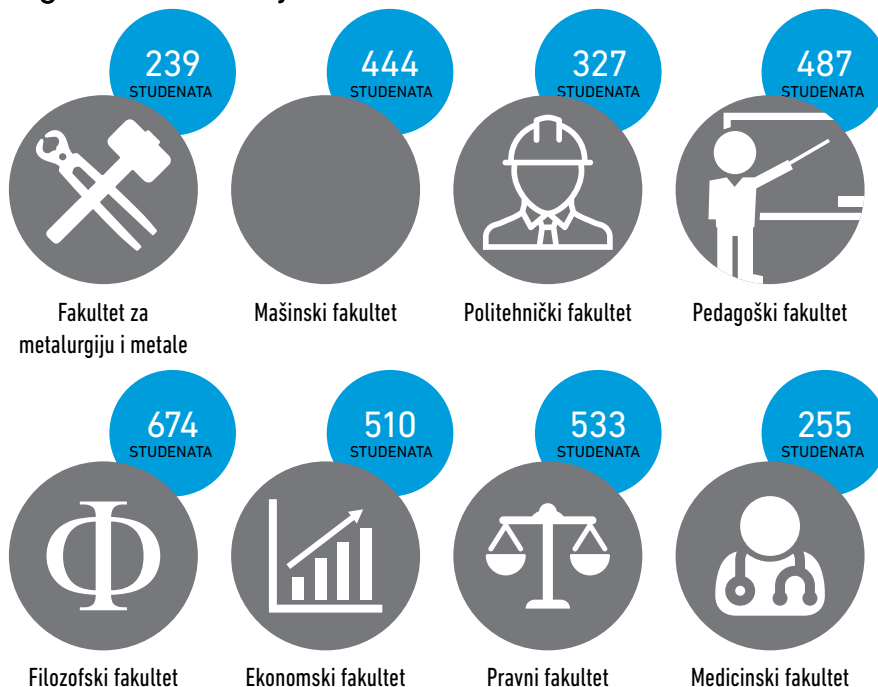
Organizacione jedinice

Historija visokog školstva u Zenici počinje osnivanjem Visoke tehničke škole, koja 1961. godine prerasta u Metalurški fakultet, koji je djelovao u sklopu Univerziteta u Sarajevu.

Mašinski fakultet je osnovan 1977. godine i od tada su ta dva fakulteta bili okosnica visokog obrazovanja u Zenici, koji su decenijama bili izvor brojnih stručnih kadrova.

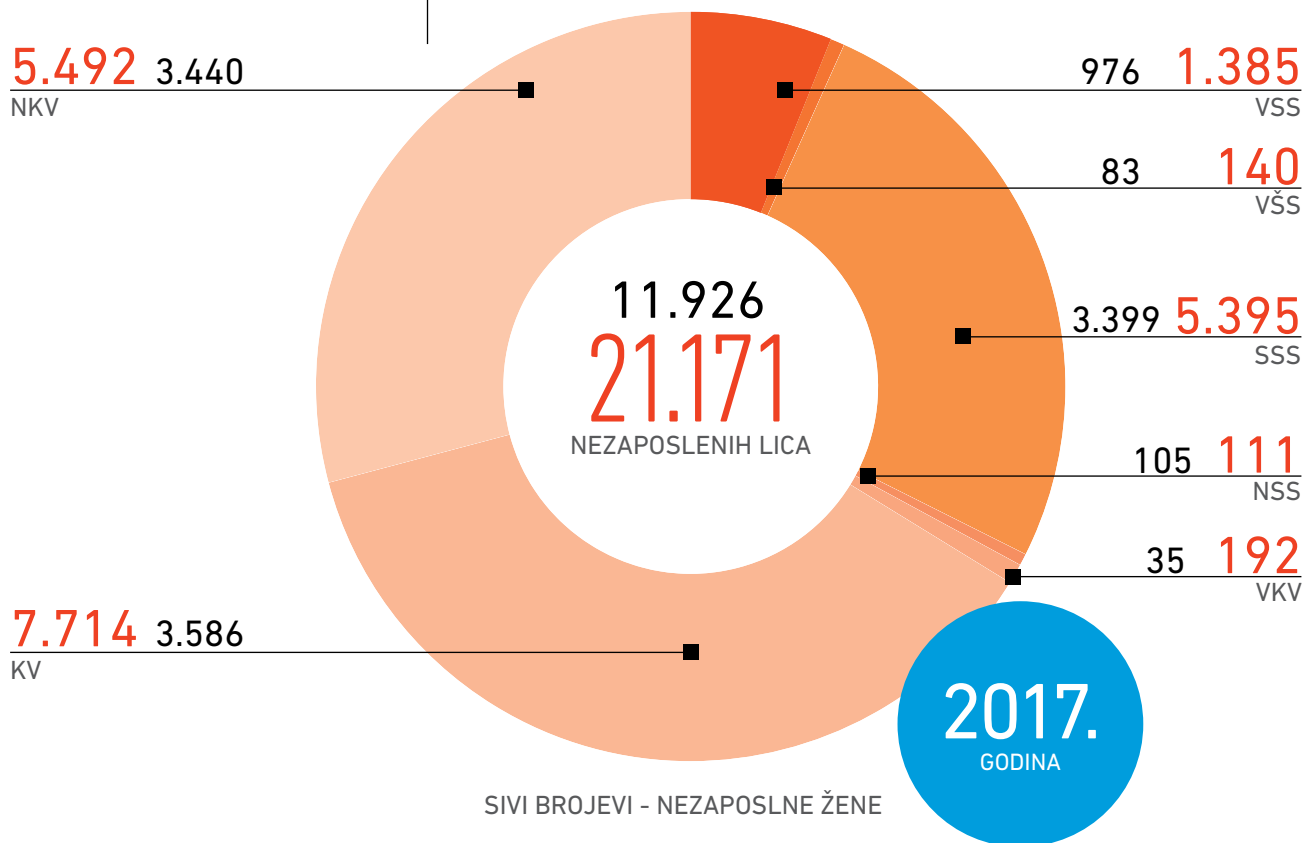
U postratnim godinama u Zenici se otvara niz fakulteta kao isturena odjeljenja s drugih univerzieta (Sarajevo i Tuzla), čime je udaren temelj osnivanja Univerziteta u Zenici.

Univerzitet u Zenici je formiran 18. oktobra 2000. godine Odlukom Skupštine Zeničko - dobojskog kantona.

DOSTUPNA RADNA SNAGA

Prema nivou obrazovanja

POTICAJI

Pogodnosti za investitore

Agencija za promociju stranih ulaganja BiH

(FIPA):

http://www.fipa.gov.ba/informacije/povlastice/strani_investitori/default.aspx?id=141&langTag=en-US

Zeničko-dobojski kanton

<http://www.zdk.ba/javni-pozivi>

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva obrta

<https://www.fmrpo.gov.ba/javni-pozivi/poticaji/>

Ministarstvo spoljnje trgovine i ekonomskih odnosa BiH:

<http://rap.mvteo.gov.ba/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

POTICAJI KOJE NUDI GRAD ZENICA

Oblast privrede:

- > Dodjela sredstava za podsticaj razvoja postojećih mikro, malih i srednjih preduzeća na području grada Zenice,
- > Dodjela sredstava za podsticaj samozapošljavanja kroz razvoj start-up projekata,
- > Za podsticaj razvoja ženskog poduzetništva - postojeći mikro, malih i srednjih preduzeća,
- > Regresiranje i subvencioniranje dijela profitne marže (kamate) na kredite koje obezbjeuje BBI banka na period 12-48 mjeseci.

Oblast poljoprivrede:

- > Poticaj za jagodičasto voće,
- > Proizvodnja povrća na otvorenom,
- > Proizvodnja povrća za otkup,
- > Proizvodnja žitarica,
- > Proizvodnja krmnog bilja,
- > Zenički autohtoni luk,
- > Podizanje novih zasada voćnjaka visokostablašica,
- > Proizvodnja u zaštićenom prostoru,
- > Proizvodnja mlijeka,
- > Obnova stada u ovčarstvu,
- > Pčelarstvo,
- > Podrška proizvodnji pilećeg mesa i konzumnih jaja,
- > Refundacija troškova po osnovu doprinosa za registraciju srodne djelatnosti u poljoprivredi,
- > Proširenje proizvodnje u oblasti poljoprivrede,
- > Sufinansiranje nabavke nove mehanizacije, priključaka,aparata i druge opreme u poljoprivredi,
- > Regresiranje kamata za podignute kredite u oblasti poljoprivrede.

Detaljne informacije o javnim pozivima za poticaje Grada Zenice su dostupne na zvaničnoj stranici Grada Zenice: <http://www.zenica.ba/aktuelnosti/javni-pozivi/>

KOMUNALNE USLUGE

Operativni troškovi poslovanja

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Manja tarifa MT - **0,0745 KM/kWh - 0,1195 KM/kWh**

Visoka tarifa VT - **0,1489 KM/kWh - 0,2391 KM/kWh**

VODA I KANALIZACIJA

Za proizvodne industrijske objekte - **1,70 KM/m³ + 6,83 KM**

Za ustanove, poslovni, prostori i obrtnici - **1,30 KM/m³ + 4,70 KM**

DALJINSKO GRIJANJE

Poslovni prostori bez mjerača toplotne energije - **4,00 KM/m²**

Poslovni prostori sa mjeračem toplotne energije kalorimetrom -
115,32 KM/MWh + paušal

ODVOZ SMEĆA

Za različite vrste potrošača - **0,40KM/m² - 0,80KM/m²**

Kontejnerski odvoz - deponovanja smeća - **28,00 KM/m³**

Smeće, industrijski otpad - **33,00 KM/m³**

FIKSNI TELEFON

Cijena poziva prema fiksnim mrežama - **0,04 KM/min do 0,048 KM/min**

MOBILNI TELEFON

Prosječna cijena kod telekom operatera u BiH - **0,25 KM/min**

INTERNET

brzine do 10 /1 Mb/s - **30 KM**

brzine do 100/8 Mb/s - **100 KM**

GORIVO

DIZEL

2,31 KM

BENZIN

2,36 KM

DOMUS ARREDI D.O.O.

Preduzeće je prvobitno osnovano 2007. godine kao "Metal arte" d.o.o. Zenica, s primarnom djelatnošću proizvodnje metalnih kreveta za inostrano tržište. Usljed zahtjeva tržišta, asortiman je proširen na proizvodnju tapaciranih kreveta i sofa. Zbog povećanja obima posla, povećao se i broj zaposlenih, izvršena je preregistracija firme u "Domus Arredi" d.o.o. Zenica 2013. godine, kupljena nova proizvodna hala i prateći objekti 2017. godine u Poslovnoj zoni Zenica 1. Preduzeće uspješno egzistira više od 10 godina, ima i registrovanu poslovnu jedinicu u Prnjavoru, ukupan broj zaposlenih je 82 i godišnje izvozi 80% svojih proizvoda u Italiju, USA, Libiju, Hrvatsku, Kosovo i ima namjeru daljeg širenja na ino-tržište.

"U Zenici se posljednjih godina stvara povoljna klima za ulaganja u proizvodnju zbog formiranja Biznis inkubatora, ulaganja lokalne zajednice u infrastrukturu i komunikacijske puteve te vraćanja statusa Zenice kao industrijskog i proizvodnog centra. Mi kao preduzeće se moramo dokazivati kvalitetom na zahtjevnom ino-tržištu, što zahtijeva stalne investicije u mašine, nove sirovine, obuku zaposlenih te ukupni koncept poslovanja. Ukoliko se državne odnosno lokalne institucije više uključe u rješavanje problematike s kojim se privatni investitori i proizvođači svakodnevno susreću (porezi, takse, dodjela subvencija, olakšica i slično), Zenica će postati ozbiljan proizvodni konkurent u kantonu, državi pa i šire" – rekao je g. **Samir Serdarević**, direktor Domus Arredi d.o.o.

USPJEŠNE PRIČE

Investitori govore

FEMETALL

FEMETALL d.o.o. Zenica je preduzeće koje je osnovano 2006. godine i svoje poslovanje je započelo u Biznis inkubatoru Zenica te se razvilo i steklo uslove za kupovinu vlastitog zemljišta, izgradnju objekta i proširenje poslovanja. Za kratak period poslovanja stekli su veliki broj klijenata i partnera.

Femetall se bavi izradom i montažom proizvoda od inox-a kao i svih drugih metala. Neke od usluga su: obrađivanje limova, siječenje, savijanje i zavarivanje te usluge mašinske obrade.

–„Zahvaljujući ideji supruge Fahrudina Šahmanije koji je ujedno i menadžer Društva, a koji je rođen, školovao se i radio duži niz godina u Njemačkoj, odlučili smo da se vratimo i započnemo vlastiti biznis u Zenici, gradu za koji smo smatrali da ima povoljno okruženje i uslove za posao kojim se bavimo, kao grad koji je inače poznat kao grad metaloprerađivačke djelatnosti. Svakako možemo reći da smo uspjeli i svojim proizvodima postali poznati kako na domaćem tako i na inostranom tržištu, odnosno možemo se pohvaliti zadovoljstvom naših kupaca, što i jeste naš osnovni cilj" – rekla je gđa. **Emira Šahmanija**, direktorica Femetall d.o.o.

KVALITET ŽIVOTA

Grad ugodan za život

KORISNE INFORMACIJE

Banke, računovodstvo i notari

BANKE

- > ADDIKO BANK D.D.
- > ASA BANKA
- > BOSNA BANK INTERNATIONAL D.D.
- > INTESA SANPAOLO BANKA D.D. BiH
- > PROCREDIT BANK D.D.
- > RAIFFEISEN BANK D.D. BiH
- > RAZVOJNA BANKA FEDERACIJE BiH
- > SBERBANK BH
- > SPARKASE BANK D.D.
- > UNICREDIT BANK D.D.
- > UNION BANKA D.D.
- > ZIRAATBANK

RAČUNOVODSTVENI SERVISI

- > A&H d.o.o.
- > ABACUS PLUS d.o.o.
- > AESC d.o.o.
- > AGAN-KOMERC d.o.o.
- > AKTIVA PLUS d.o.o.
- > ASA-Commerce d.o.o.
- > BILANS plus d.o.o.
- > BRKIĆ KNJIGOVODSTVO d.o.o.
- > BS BIRO d.o.o.
- > CHRONOS d.o.o.
- > ELA-FIN d.o.o.
- > ETIC d.o.o.
- > EXPERT d.o.o.
- > HANI EKONOMIK D.O.O.
- > HM BIRO ZENICA, D.O.O.
- > INTERCONS d.o.o.
- > KLM d.o.o.
- > KNJIGOVODSTVO Zenica d.o.o.
- > KONTAKT d.o.o.
- > LCA d.o.o.
- > LIBERZEN-KOMERC D.O.O.
- > Lija d.o.o.
- > ORECONS & AUDIT d.o.o.
- > RAČUNOVODSTVENI BIRO d.o.o.
- > RAČUNOVODSTVO D.O.O.
- > RADIUS d.o.o.
- > RECONT , d.o.o.
- > REVICUS d.o.o.
- > REVIDENT d.o.o.
- > SINKO KNJIGOVODSTVO d.o.o.
- > UNIJA PLUS d.o.o.
- > VIRAGO d.o.o.

NOTARI

- > Dilber Elza
- > Imamović-Sarajlić Velida
- > Pivić Ramiz
- > Sarvan Sabira
- > Suljević Nermina
- > Terzić Marinko
- > Živojević Admir

GRAD ZENICA

Služba za privredu i upravljanje razvojem

Amra Mehmedić

v.d. pomoćnik Gradonačelnika

Trg BiH 6, 72000 Zenica

Tel: 032 447 760

Fax: 032 447 761

Email: amra.mehmedic@zenica.ba

www.zenica.ba

Zenička razvojna agencija ZEDA

Senad Pašalić

Direktor Agencija ZEDA

Poslovna zona Zenica 1

Zmaja od Bosne bb, 72000 Zenica

Tel: 032 449 410

Fax: 032 449 415

Email: info@zeda.ba

www.zeda.ba

Udruženje privrednika Zenica

Vojvodića put bb (zgrada Hadžinica)

72000 Zenica

Bosna i Hercegovina

Tel: 032 221 960

Email: upzenica@gmail.com

www.upzenica.ba

EKOLOŠKA IZJAVA

Strategija razvoja Zenice obuhvata oblast životne sredine, za koju je postavljen cilj: "Čist zrak, voda, tlo, efikasno korištenje energije, održivo upravljanje otpadom i održivo korištenje i upravljanje okolinom"

Dostizanje ovog cilja podrazumijeva provođenje niza aktivnosti koje vode ka poboljšanju životne sredine. Grad Zenica je opredijeljen da dostigne postavljeni cilj i na taj način zadovolji kompleksne zahtjeve održivog razvoja i osigura zdravu životnu sredinu za današnje ali i buduće generacije.

Investicijski profil je realizovan u sklopu Projekta poboljšanja lokalnog okruženja za investiranje (LIFE), koji implementira Grupacija Svjetske banke u partnerstvu s Vladom Ujedinjenog Kraljevstva, Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, Vladom Federacije Bosne i Hercegovine i Vladom Republike Srpske. Projekat finansira Vlada Ujedinjenog Kraljevstva putem programa podrške UK aid, ali mišljenja iznesena u ovom dokumentu ne moraju nužno odražavati stavove i službene politike Vlade Ujedinjenog Kraljevstva. Nalazi, analize i zaključci izneseni u ovom dokumentu ne odražavaju stavove izvršnih direktora Grupacije Svjetske banke i vlada koje oni predstavljaju.